

Suomen sosiaaioikeudellinen seura ry

TIEDOTE

Vapaa julkaistavaksi heti

Suomen sosiaaioikeudellinen seura (<https://www.sosiaaioikeus.fi>) on lähestynyt Petteri Orvon hallitusta ja oikeuskansleria. **Hallituksen on säästöjä toteuttaessaan noudatettava oikeusvaltioperiaatetta ja sosiaalisia ihmisoikeuksia.** Uusi hallitusohjelma sisältää lukuisia mm. ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan, työmarkkinatukeen, toimeentulotukeen, etuuksien lapsikorotuksiin ja suojaosuuksiin sekä asumistukeen kohdistuvia leikkauksia, ja nykyinen hallitus haluaa jäädyttää etuuksien indeksikorotukset koko kautensa ajaksi.

Seuramme on hyvin huolissaan tulevien leikkausten vaikutuksesta vähätuloisten suomalaisten elämään: köyhyys- tai syrjäytymisriskissä olevia on maassamme jo nyt lähes viidesosa väestöstä, ja lapsista noin 12 % elää köyhyydessä. Lapsiperheiden käytettävissä olevien tulojen vähentyminen muodostaa riskin lapsen hyvinvoinnille ja mielenterveydelle.

Leikkaukset loukkaavat vakavasti lapsen oikeuksia koskevaa **YK:n** sopimusta ja monia muita Suomen solmimia sosiaalisia ihmisoikeuksia koskevia sopimuksia.

Suomen perustuslaki, em. YK:n sopimus ja YK:n TSS-sopimus sekä Euroopan sosiaalinen peruskirja edellyttävät sosiaaliturvan parantamista. YK:n sosiaalisten oikeuksien komitea on antanut Suomelle huomautuksia perusturvan alhaisesta tasosta, koska Suomen taso ei täytä TSS-sopimuksen 9 artiklan velvoitteita kohtuullisesta toimeentulosta. Tulevat leikkaukset kohdistuisivat suoraan kaikkein heikko-osaisimpiin ryhmiin; leikkaukset on myös tarkoitettu pysyviksi, ja v. 2024 hallituksella on kehykseen liittyviä aikeita jopa lisätä sosiaaliturvan leikkauksia.

Mikäli hallitus aikoo antaa esityksensä tällaisena eduskunnalle, Suomen velvollisuus on ilmoittaa YK:n pääsihteerille, ettei maamme enää noudata Ihmisoikeuksien julistuksen artiklaa 25. Leikkaukset vievät monelta suomalaiselta perheeltä sekä asunnon että mahdollisuuden riittävään ruokaan, ja terveydenhuollon maksujen korotukset estävät monia vähävaraisia hakeutumasta saamaan terveydenhuoltoa.

Suomi on liittynyt **Euroopan neuvoston** uudistettuun sosiaaliseen peruskirjaan eduskunnan säätämällä lailla sekä lakia täydentävällä presidentin asetuksella. Peruskirjan ja suunniteltujen leikkausten välinen ristiriita on nähtävissä Euroopan neuvoston sosiaalisten oikeuksien komitean käytännöstä. Seuramme on tehnyt kolme kantelua neuvoston sosiaalisten oikeuksien komitealle sen vuoksi, ettei perusturvan taso vastaa sosiaalisen peruskirjan minimivelvoitteita, ja komitea on jokaisessa tapauksessa todennut maamme rikkovan sosiaalisen peruskirjan artikloita 12 ja 13. Peruskirjan G-artikla sallii kyllä leikkaukset, mutta vain artiklan tiukkojen ehtojen täytyessä.

Mikäli hallitus kuitenkin haluaa toteuttaa hallitusohjelman mukaiset sosiaaliturvan leikkaukset vapautumatta voimassa olevista laeista ja kansainvälisiin sopimuksiin perustuvista velvoitteista, osoitamme kantelun valtioneuvoston oikeuskanslerille.

Lisätiedot:

SSOS:n puheenjohtaja, VTT, OTL **Yrjö Mattila**, yrjo.mattila@helsinki.fi

Tiedotteen jakelu:

SSOS:n hallituksen tiedottaja **Jari J. Marjanen**, jj.marjanen@yahoo.fi